

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

Abonamentul:

Pe un an 32 coroane.
Pe șase luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Insemnări

Război

Cum judecă lumea despre război? Ce spun filozofii, și ce spun muritorii de rând?

Psihologii, oamenii cari cercetează legile sufletului, zic că războiul popoarelor, început în 1914, este pricinuit prin izbucnirea puterilor ascunse în sufletul maselor (a mulțimii de oameni). Prin urmare nu sânt răspunzători pentru deslănțuirea cutărui război nici indivizii — oamenii singuratici, — nici stăpânirile țărilor. Răspunderea este numai a totalității popoarelor.

Așa spun filozofii psihologi.

Cei ce studiază principiile vieții și legile de organizație, biologii, zic alt fel:

Orce animal, după părerea biologilor, are dela natură însușirea de a se întinde fie și pe socoteala altuia. Roiurile de lăcuste sau de alte ființe, ce se ivesc în masse în anumite locuri, dovedesc înclinarea de a ocupa, de a se întinde, a ori cărui animal.

La om, ne încredințază biologii, încă este înăscut boldul de a se bate. Războiul nu-i alt ceva, decât manifestarea acestui bold.

Indemnul acesta intern al omului se asemănă cu instinctul pasărei de a-și clădi cuibul, al albinei de a-și aduna mierea, sau al păianjenului de a-și țese rețeaua.

Biologilor li-am putea răspunde, că noi, ființele raționale — spre deosebire de animale — putem să ne înstăpânim asupra boldurilor rele; și că, dacă în adevăr sântem înclinați dela

fire spre război, sântem în acelaș timp înclinați dela fire — poate chiar în măsură mai mare — și spre păstrarea vieții atât ca indivizi, cât și ca specie...

Oamenii activi ai războiului, militarii, zic că nu e de nici o importanță a ști felul și chipul cum se pricinuește războiul. De importanță este: să ieși biruitor din luptă.

Ce e părerea gazetărilor despre război?...

Ei, în partea lor covârșitoare, se bucură de sigur să-i poată scrie cât mai în grabă necrologul.

Și credem, că tot cam așa judecă astăzi și mulțimea cititorilor de gazete.

— x —

Răspunsul lui Wilson

Ce răspunde la nota germană?

Din Washington, în 9 l. c., se anunță: Secretarul de stat Lansing răspunde în nota sa, trimisă reprezentantului de afaceri al Elveției, și în acelaș timp cancelarului german, următoarele:

Înainte de ce d-l Preșident Wilson ar răspunde la cererea guvernului german, ține că e necesar să se încredințeze despre înțelesul important al notei cancelarului.

Crede cancelarul, că guvernul german imperial primește condițiile adresate de preșident către congresul Statelor Unite la 8 Ianuarie 1918 și după aceea, — și că scopul intrării în discuție este numai aplicarea acelor puncte? Președintele Statelor Unite se simte îndatorat a declara, cu raport la propunerea de armistițiu, că nu se crede

îndreptătit să propună armistițiu guvernelor aliate, până când armatele puterilor centrale stau pe pământul țărilor, cu care ne-am aliat.

Președintele este de părere, că-i îndreptătit să întrebe și aceea: oare cancelarul vorbește numai în numele acelor factori ai imperiului, cari au continuat războiul până acum?

Răspunsul la întrebarea aceasta îl consideră de importanță extraordinară din toate punctele de vedere.

Presa din Berlin, ocupându-se cu răspunsul american, zice că nu stă nimic împotriva continuării pasului de pace.

Washington, 10 Oct. (Agenția Reuter). Se comunică oficial, că deocamdată nu este vorba de a se răspunde la propunerile de pace austro-ungare.

Ofertul de pace

— Făptuire logică —

Ziarele primesc, din loc autorizat, următoarea explicare oficială despre demersul de pace al puterilor centrale:

Mai întâi de toate trebuie să accentuăm, că pasul Austro-Ungariei, Germaniei și Turciei nu este a se considera ca o hotărâre grabnică luată sub înăurirea întâmplărilor militare. Pasul acesta este ultima verigă a unei lănturi logice în istoria politicii noastre de pace, o evoluție, la care în acelaș timp s'a luat în seamă și dezvoltarea politică internă mai nouă în Germania.

Punctul de plecare al politicii

noastre de pace este, cum știm, nota din Decembrie 1916 a contelui Burian. Pasul de atunci avea încă un caracter foarte îndrăzneț. Condițiuni nu cuprindea, ministrul de externe schițase totul numai în trăsături mari. În cursul dezvoltării lucrurilor, condițiile au putut să-și primească forma. În lunile Februarie, Martie și April s'a început a se vorbi despre pacea dreaptă, generală, despre pacea fără despăgubiri și fără anectări. Mai în urmă s'a emis ideea tribunalului de arbitri internațional. S'a început apoi să se vorbească despre o reducere a înarmărilor, s'a declarat de condiție neapărată proclamarea libertății mărilor; în sfârșit s'a enunțat principiul, că după război trebuie să se împedice războiul economic și mijloacele de siluire economică.

Din ideile acestea s'a format programul de acum al păcii. Contele Czernin, cum este cunoscut, a declarat în mai multe interviuri și vorbiri, că toate punctele acestea sânt temeiuri potrivite pentru clădirea păcii. Punctele acestea, în sfârșit, le-a primit și camera imperială germană, astfel că unitatea părerii aliaților a putut lua ființă.

A urmat după aceasta, nota papală de pace, ale cărei propuneri și gândiri fundamentale le-am ținut că pot fi primite. Firește, înțelegerea n'a răspuns la nota papală. Numai președintele Wilson a făcut propuneri în 8 Ianuarie 1918, în nota sa stătătoare din 14 puncte, și el a proclamat astfel de principii, care în esență se unesc cu programul puterilor centrale. Contele Czernin și contele Hertling au avut, în anumite puncte unele rezerve, peste tot însă le-au considerat de potrivite ca temei al păcii.

FOIȘOARA

Binefăcătorul

— Poezie în proză —

O. Wilde

Noaptea se apropiă și El eră singur. În depărtare zări zidurile rotunde ale unui oraș și se îndreptă într'acolo.

Și când sosi mai aproape, auzi foitul vesel, râsul buzelor vîind și muzica lărmuitoare a unui cârd întreg de lire.

Bătî la poartă și unul dintre păzitori îi deschise.

Văzî palatul de marmoră, cu coloane măestrit cioplite. Podoabă de ramuri spânzură de stâlpi, făclii de cedru luminau afară și în lăuntru salele.

Intră.

Și când trecî prin hala de iaspis (matostat) și prin hala de porfir și ajunse în hala lungă, de sărbătoare, văzî pe un pat de purpură o figură cu o coroană de roze pe cap și cu nasul marmaziu.

Veni lângă om, îi atinse umărul și-i zise astfel:

— De ce trăești așa viață?

Și tinărul își înălță capul, îl recunoscu și răspunse:

— Eu am fost doar cel chinuit de Necuratul, și Tu m'ai tămăduit. De ce să trăiesc alt fel de viață?

Și binefăcătorul părăsi palatul de marmoră și ieși earăș la stradă.

Acum văzî o figură femească, cu broboadă și haină în culori strigătoare, în piciorușe cu încălțăminte cusute cu pietri scumpe. Pe furis, cu pași măsurați, ca vîntătorul după pradă, o urmărea un tinăr, a cărui umeri erau acoperiți de-o mantauă vîrgată. Fața femeii eră minunată, fermecătoare, ca a zeiței născută din spuma mării, ear ochiul tinărului ardea în patimă ferbinte.

Binefăcătorul se îndreptă repede spre dînsul, îi atinse mîna zicînd lui:

— De ce te uiți la femeia aceea, și pentru ce cu atîta dor de-a păcătuî?

Și tinărul, privind îndărăt, îl recunoscu și răspunse:

— Eu am fost doar orbul, căruia Tu i-ai redat vederea. La cine m'aș uită, dacă nu la dînsa?

Atunci binefăcătorul se grăbi după femeie, îi atinse haina în culori strigătoare, zicîndu-i:

— De ce nu bați alte cărări, de ce nu te ferești de drumul păcatului?

Și femeia întorcîndu-și capul îl recunoscu și rîzînd răspunse:

— M'ai deslegat doar de păcate, ear drumul acesta este atît de plăcut!

Și binefăcătorul părăsi orașul.

Cînd ajunse în hotar, văzî la margine de drum un tinăr șezînd și plîngînd amar.

Veni lângă dînsul, îi atinse plețele mătăsoase, lungi și-i grăi astfel:

— De ce plîngi atît de amarnic?

Și tinărul își ridică ochii la Dînsul, îl recunoscu și răspunse:

— Mort am fost odinioară, și Tu mai deșteptat la viață. Ce-aș putea să fac alta, decît să plîng?

Căzut-a cununa capului nostru...

Cuvîntări funebrele de Dr. Ioan Lupaș

— Observări critice —

De prof. Dr. Traian Suciu

(Fine.)

Altădată preoteasa P. Răcuciu le dă urmașilor sfatul: «să păzească totdeauna cu statornicie legea și obiceiurile creștinești, să trăiască totdeauna în frica lui Dumnezeu iubindu-se și ajutîndu-se unii pe alții, în zile de năcazuri și de încercări grele să nu desnădăduiască, ci să-și pună totdeauna nădejdea în Dumnezeu, care va ascultă strigarea lor, să se păzească de tina noroioasă a păcatelor și ispitelor urâte, să umble în căile Domnului întărindu-și pașii lor pe cărarea virtuții!

Că și comerciantul mercantilizat la suflet poate avea o educație națională, o auzim la groapa lui Țintea, care: «Fiind înțelegător și pentru binefacerile culturale, pe cari curentul de trezire și reînnoire națională cearcă să le răspândească în toate părțile locuite de poporul nostru, și-a asortat prăvălia în ultimii ani cu o mulțime de cărți literare românești de o valoare necontestată, cu ziare și reviste».

Insemnătatea unei bune creșteri familiare, des pomenită în cuvîntările d-lui Lupaș, o găsim frumos dovedită la înmormîntarea surorii de caritate de război Florica Manta: «Dar este meritul părinților, că prin îngrijirea și priceperea lor deosebită au știut cultivă în sufletul fiicei lor sămînța cea bună a virtuților creștinești, care au făcut din ea un model de fiică ascultătoare, de soră și prietină devotată, de creștină bună, gata oricînd spre jertfă cît de mare pentru ajutorarea deapropelui îndurerat și obidit».

Altruismul, ca temelie a faptelor vrednice de laudă, îl vedem laudat la înmormîntarea avocatului Dr. B. Băra, care obișnuia să le împărtășească (românilor din părțile Oșorheiului) povești și îndrumări în mod gratuit în fiecare zi de Joi, cînd îl cercetau oamenii năcăjiți de pe sate».

Aceeaș atitudine au observat în chestiune și delegațiunile și camera imperială germană. Trebuie să constatăm, că totdeauna Wilson prezidentul a fost acela, care s'a ocupat cu program de pace concret, în vreme ce înțelegerea stăruie în planurile sale de cucerire.

A venit apoi propunerea din urmă a contelui Burian către părțile beligerante în afacerea unei consfătuiri prealabile. Propunerea s'a respins; dar Wilson n'a respins-o cu scopul să împedecă schimbul de păreri asupra păcii; căci doar în vorbirea sa din 27 Septembrie iarăș s'a ocupat de dânsa și în mod obiectiv a scos la iveală necesitatea păcii drepte, care nu poate să fie unilaterală, ci trebuie să fie dreaptă pentru amândouă părțile, — prin aceasta a stabilit în toate direcțiunile principiul celei mai mari dreptăți.

În clipa proclamării de egală dreptate s'a înverdat, că inițierea păcii devine astfel cu putință; căci prin înălțurarea principiului de părtinire unilaterală se face posibilă deslegarea gravelor și numeroaselor probleme.

Mai luând în seamă împrejurarea, că prin reformele politice interne ale Germaniei se pot da la o parte din drum anumite piedeci, este deplin clar, că hotărârea uniformă a puterilor centrale în chestiunea păcii s'a putut înfăptui.

În ziua intrării în funcțiune a guvernului german ni s'a dat să facem un pas, care datează în nuce încă dela începutul anului 1917. Prin urmare pasul acesta nu s'a făcut sub influința întâmplărilor momentane, ci s'a ivit în cursul dezvoltării firești. În asemenea împrejurări putem nădăjdui, că pasul nostru va duce spre apropiere și tratative.

Când ne exprimăm speranța aceasta, nu știm încă, oare în ce fel va explica înțelegerea și Wilson pasul nostru. Politicește este îndreptățit pasul acesta și prin aceea, că Wilson prezintă unica putere, care nu este legată politicește de înțelegere. Din punct de vedere formal constatăm, că pasul nostru nu se poate considera ca cerere de mijlocire. Aceasta ar fi imposibil și de aceea, fiindcă mijlocitor ar putea să fie numai o putere neutrală. Noi ne-am adresat către Wilson, deoarece punctele stabilite de dânsul ne dau baza, pe care putem pertracta.

Pasul nostru va fi apretiat pretutindenea ca mare moment istoric. Deplin lămurit se explică într'insul faptul, că mult condamnatele puteri

centrale nu urmează politică imperială, și condițiile lor sânt în deplină armonie cu programul lor de apărare. Dacă n'ar primi propunerea noastră, dușmanii noștri vor trebui să iee asupra lor toată răspunderea în fața istoriei. —

Predarea notei s'a făcut separat, deoarece aliații nu sânt reprezentați în America prin acelaș stat: pe noi ne reprezintă Suedia, pe Germania Elveția.

Polonia neatrănătoare.

Regența polonă a dat către popor un apel, în care pe temeiul *punctelor lui Wilson* disolvă consiliul de stat, numește un nou guvern, care va compune statutul pentru alegerea deputaților în *parlamentul polon*, în mâinile căruia regența de acum va avea să-și depună puterea.

Apelul vorbește despre crearea unui *stat independent*, care să cuprindă toate teritoriile locuite de poloni, *cu ieșire la mare*. Acest apel este semnat de: arhiepiscopul Kakowski, de Petrowski, prințul Lubomirski și prim-ministrul Kuharzewski.

Concentrarea și uniunea personală. În adunarea comitatului Sopron s'a hotărât să se depezeze prim-ministrului Wekerle și să i se ceară ca în timpul serios de astăzi să se înlăture orice politică de partid, frunții națiunii să se unească, năzuind spre independența Ungariei prin uniune personală.

Acțiunea aceasta este îndreptată și împotriva tratatelor contelui *Károlyi*, care caută un program de comună lucrare cu croații, românii, slovacii și sârbii din patrie.

Răvaș politic

Jászi Oszkár scrie la loc de frunte al ziarului său *«Világ»*, că unicul chip de deslegare a problemelor politice interne e înlăturarea persoanelor de astăzi din locurile de conducere și înfăptuirea de pe acum a instituțiilor menite să prefacă monarhia într'un stat de drept asemenea celor din apus. E nevoie deci de federalizarea Austriei, realizarea silințelor polone, cele și sudslave, după cum o cere aceasta mintea sănătoasă, independența Ungariei și apărarea integrității ei teritoriale, clădirea pe bazele cele mai largi a autonomiei culturale și administrative pentru naționalități (în spiritul concepțiunii lui Kossuth-Renner) curățirea tuturor ruinelor feudale și introducerea democrației desăvârșite în toate formele de viață.

Stăruințele premierului Wekerle privitoare la o concentrare de guvern pe semne au dat greș, căci despre plănuita concentrație nu se mai vorbește nici în Viena și nici în Pesta.

Berlin. Cancelarul german a comunicat prințul Radziwill, că va retrage trupele care țin Polonia ocupată, și anume pentru a ușura soarta populației polone.

Turcia. După căderea Damascului în mâni engleze, încep și în Turcia schimbările mari în ale politicii.

Armata înțelegerii amenință din Macedonia Constantinopolul.

Marele vizir, *Talaat Pașa*, și întreg guvernul s'a retras dela putere. Noul mare vizir este *Tevfik Pașa*, ear local ministrul de război Enver îl ia acum *Izzed Pașa*.

Astfel încearcă Turcia să mai salveze ce poate.

Viena. După ziarul *Reichspost* se așteaptă în Stambul aceleași schimbări, cari s'au întâmplat săptămânile trecute în Sofia.

Guvernul spaniol a demisionat din pricina conflictului cu Germania.

Învălmășala politică din Austria a îndemnat pe contele *Károlyi Mihály* să iee împreună cu partidul său încă de cu bună vreme măsurile de lipsă, ca să ajungă și politica Ungariei pe panta destrămării. În acest scop a aflat de cu cale să intre în tratative cu căpeteniile naționalităților, slovaci, sârbi, români și croați.

Dintre căpeteniile partidului național român sânt mai mulți chemați în capitală, pentru a pertracta în mod nemijlocit.

Cu raport la sfătuirile acestea un membru mai distins al partidului *károlyist* între altele a zis următoarele: Tisza, Andrássy și Apponyi fac politica struțului nesocotind trebuința de a intra, *întrucât nu va fi prea târziu*, în tratative cu conducătorii naționalităților din Ungaria. Sigur, sfătuirile ar avea neasemănat mai mare greutate, dacă *Károlyi* ar pertracta ca *homo regius*, ca premier designat.

Garami, unul dintre conducătorii partidului social democrat, va fi primit din partea Domnitorului în audiență.

Știrile războiului

Budapesta, 9 Oct. (Of.) Frontul *italian*: Focul de artilerie al italienilor s'a potențat în mare grad pe întreaga linie. Luptele de infanterie în valea Daone, lângă Etsch, la răsărit de Frenta, au decurs favorabil pentru noi.

Frontul din *Balcani*: Francezi și sârbi în Albania au intrat în Elbassan. În partea sudică a Sârbiei vechi nu s'a petrecut nimic de seamă.

Frontul *apusean*: În luptele defensive grele de ieri lângă Verdun, trupele austro-ungare ale generalului Metzger au participat în mod vrednic de laudă.

Budapesta, 10 Oct. (Of.) Frontul *italian*: Activitate vie de recunoaștere pe unele locuri.

Din Franța: Pe frontrul dintre Cambrai și St. Quentin trupele germane s'au retras în poziții mai din dărăt, *evacuând orașul Cambrai*.

Delegațiunile. Secțiunea pentru armată a *delegațiunilor* se întrunește Luni, în 14 Octombrie n. după amiazi, iar secțiunea pentru externe Miercuri în 16 l. c. înainte de amiazi.

Delegațiunea ungară va convoca secțiunea pentru externe Marți în 15 l. c., când contele *Burian* își va face expozeul, pe care îl va repeta în ziua următoare în secțiunea austriacă. În săptămâna viitoare camera austriacă nu va ține ședințe.

Din camera română

Cazul principelui Carol a fost abordat și în camera regatului român prin interpeleția deputatului Pătrășcanu. La interpelelare a răspuns premierul Marghiloman precum urmează:

D. Pătrășcanu a declarat, că a vorbit în această chestiune, care stăpânește toate mințile, cu o extremă greutate. Eu îi răspund d-sale cu o extremă înlesnire.

Ca șef al unui guvern care din ora dintâi, dându-și seamă că chestiunea aceasta se rezolvă prin controverse juridice și prin discuțiuni asupra validității actelor, (Aplauze.) ci se rezolvă prin considerațiuni politice mai însemnate, (Aplauze.) îmi va fi permis în scurtul răspuns, pe care-l voi da, să protestez în contra unor considerațiuni puse înainte de dl Pătrășcanu. Nu avem de examinat aici dacă dinastia, în momentul de față, are pentru susținerea ei rădăcinile, pe cari i le-a lăsat gloriosul pentru totdeauna Regele Carol I. (Aplauze.) Am făcut să se observe, că continuăm, cel puțin unii din noi, o eroare fundamentală, când vrem să aruncăm asupra tronului, răspunderea războiului nenorocit. Oamenii politici ai țării trebuie să-i poarte întreaga răspundere, sau să triumfe, dacă cumva roata soartei s'ar schimba; dar nu Coroana, care nu putea, cred eu, în psihoza, care se creiase acestei țări, să aibă altă atitudine decât aceea pe care a urmat-o.

Vedeți, domnii mei, îndată ce plecăm dela considerațiuni greșite, în felul acesta ajungem și la apăsări, cari sânt tot așa de greșite.

Cercetăm aici pedeapsa care a fost dată principelui moștenitor de către rege, ca șef suprem al armatei! Am avut onoarea să declar în senat — și-mi mențin pe de-a întregul părerea mea astăzi, — pe depeșele militare nu se discută; sânt acte ale Comandantului superior și dacă regele a judecat necesar să dea o pedeapsă mai mare cu 15 zile decât maximum prevăzut în regulament, este că a voit să puie acest accept particular, că o vină militară, comisă de un prinț de sânge, trebuie să fie pedepsită mai riguros, decât o vină militară, comisă de orice alt militar.

Vreți, domnii mei, să discutați astăzi validitatea actului, care a fost comis la Odesa?

N'avem elemente.

Când am vorbit în precedentă mea declarație că trebuie răgaz pentru scrutarea exactă a adevărului, cu speranța de a se forma o convicțiune luminată și, dacă s'ar putea, unanimă, în apăsările acestui act, înțelegând că mergem prea repede, dacă vrem ca chiar astăzi să discutăm temeinicia actului aceluia. De altminteri să nu uitați

În mod firesc cele mai multe predici ne preamăresc *munca cinstită*. Învățătorul Miclăuș ne spune prin rostul duhovnicesc al preotului: «mi-am făcut datoria deplin, și în scurta-mi viață pământească am trăit muncind și luptând ca un drept, ear de cărările nelegiuirilor m'am ferit». La moartea economului Iosif auzim, că «nu după numărul anilor se judecă vrednicia omului, ci după mulțimea faptelor bune, pe cari cei credincioși, cei drepti și cumpătați, cei silitori și destoinici le pot săvârși într'un număr mai mic de ani, ear cei fără rânduială și fără răvnă, cei slabi în credință și dedați lenevirii nu le pot duce la îndeplinire nici în cursul unei vieți îndelungate, care ar trece chiar și peste granița anilor statorii în cuvintele Psalmistului». Iar când pleacă din lumea aceasta credinciosul V. Muntean, dânsul «clasă nemângăiatei sale soții și iubitului său fiu, pe lângă agonișeala muncii sale, încă o prețioasă moștenire: dorul de muncă cinstită și folositoare prin stăruință necurmată, prin chibzuială înțeleaptă și prin creștinească chivălnisire. Orice părinte numai atunci poate lăsa fiului său o astfel de moștenire scumpă, dacă a reușit să-l obișnuiască de mic cu munca cinstită și stăruitoare, cu deprinderea virtuților creștinești, cu curățenia moravurilor și a unui trai sever care să nu per-

mită niciodată trândăvia, să nu treacă cu vederea greșalele, mari sau mărunte, ci să aibă totdeauna înaintea ochilor adevărul, că nu sântem în lumea aceasta spre a fi fericiți, ci spre a ne face totdeauna datoria deplin».

Cumcă *credința tare liniștește* sufletele îndoite, ne convingem la moartea învățătorului Tr. Oprea, care «nu se teme de moarte, fiindcă își simțea sufletul pregătit spre a-și da seama de faptele sale din cursul acestei scurte vieți, de felul, cum și-a împlinit datorințele față de părinții și frații săi, față de soția sa, și de chemarea învățătoarească, spre care s'a simțit atras prin un sentiment de vocațiune», precum și la înmormântarea parohianei A. Loșniță: «mai mare este bucuria în cer de un păcătos, care se pocăiește, decât de 99 de drepti, cărora nu le trebuie pocăință».

Am putea să arătăm aci ideile, care alcătuiesc sămânța *tuturor* cuvânturilor, spațiul însă nu ne dă voie. Drept aceea mai amintesc numai câteva din ele: Românul are milă de străin (Ladesmann); zi și noapte să ne pregătim prin fapte bune la trecerea la cele eterne (Dr. Băra, Predovicu, Pavel, Popa, Rodeanu); soarta e nestatornică, adevărata mângăere numai Sf. Scriptură o poate împărtăși (Brăteanu); bunurile vieții sânt deșerte (Dancu); învățătură înaltă nu

ne îndreptățește, să ne înstrăinăm de popor (Hociotă); libertatea să nu îndemne la rău (Simian); moartea adeseori desleagă suferințele trupesti (Lăpădat, Mosora).

Cea mai bună «școală a mormintelor» o facem — pare-se — la parastasul în amintirea directorului regretat V. Onițiu cel: «Obicinuit cu munca neîntreruptă din straja dimineții până în noapte, răvniitor de înaintare culturală, adevărat părinte și prieten iubitor al elevilor săi, — înțelegând și stăpânind în toată mărima și felurimea lor însemnatele probleme de educație, mai ales în timpul acesta, când vedeă cât este de mult secerișul și cât de puțini lucrătorii, — directorul Virgil Onițiu, uimit o clipă de apropierea nedorită a morții, ar fi fost în drept să rostească cu Psalmistul: Doamne, Dumnezeul meu, nu mă răpi la jumătatea zilelor mele!»

Durerea la *sărobirea unui ideal național* se simte în sufletul academicianului nostru dela Săliște cu prilejul parastasului pentru Arhiducele Francisc Ferdinand, care a fost: «Un cărmuitor al popoarelor credincioase, cinstit și muncitor, un *părinte al celor obidiți, un ocrotitor al celor nemângăiați*; drept aceea: «Ca Români stropim cu lacrimi ferbinți sicriul, care odată cu osemintele lui Francisc Ferdinand închide în taina sa și coboară în adâncul

mormântului un razim atât de puternic al nădejdlor și aspirațiunilor poporului nostru».

Să nu uităm, că cuvântările d-lui Lupaș nu-s trase pe calapod, ci au fost toate *roștite* în anii 1909—1918, afară doară de cuvântarea «Destul a fost, Doamne!», care se pare a fi fost făcută, ca să învățăm, cum are să fie *un adevărat preot român*, care o jumătate de veac: «A luminat pe cei dintru întunec, a întărit prin cuvântul său pe cei credincioși, a cercetat pe cei bolnavi, a mângăiat pe cei întristați, a lăudat pe cei drepti, a înfruntat pe cei îngâmfati, a îndreptat pe cei rătăciți, a învățat pe cei vii, a plăns pe cei morți, și s'a rugat pentru dânsii știind că: sfânt și cucernic lucru este a face rugăciuni pentru cei morți, ca să se curățească de păcate».

Nu putem trece cu vederea nici obiceiul bun al părintelui Lupaș de a cvita în cuvântările sale sumele de bani încurse «întru creștineasca pomenire a răposatului (răposatei)» în folosul bisericii, școlii și al altor așezăminte de cultură românească. În 26 predici d-sa își poate da seama de spre dăruiri în suma de 72,765 cor., plus întreaga avere rămasă după «*tata Ivan*» din Gurarăului.

La sfârșitul cărții se reproduc din «*Lucașarul*» și «*Telegraful Român*» șase tractate, cari i-ar stă foarte bine unei cărți

că o căsătorie într-o familie regală dacă interesează o țară, — țara să tragă consecințele politice ale acestei căsătorii; dacă căsătoria nu încetează de a interesa o familie și ca atare, fiind un act privat, familia să judece dacă este loc de a anula acest act. N'as vrea să îngreuez rezolvirea problemei printr-o discuțiune, care nu este încă oportună, dar se spune, că s'a comis o greșală de către rege, cerându-se și avizul unor oameni politici, al căror nume a fost pronunțat de dl Pătrășcanu. Eu sunt autorul responsabil al acestei consultațiuni. Într-o chestiune, d-nii mei, care nu trebuie să fie rezolvată numai din punctul de vedere al circumstanțelor de astăzi, dar cu deosebire, din examinarea cu atenție a intereselor ulterioare ale țării, cred că în hotărârea, pe care Suveranul o va lua, el trebuie să aibă și părerea tuturor factorilor responsabili și politici din această țară, pentru că de durabilitatea în viitor a unei măsuri, ce va interveni, trebuie să se lege și acțiunea partidelor.

Și atunci, ca șef al guvernului, am rugat pe Suveran, ca înainte de a răspunde la chestiunea pusă de consiliul de miniștri, să ia și părerea oamenilor, cari au avut răspunderea de guvern, sau cari, într-un timp apropiat, pot să aibă răspunderea de guvern.

Și din acest punct de vedere...

D. D. Pătrășcanu: Dv. admiteți, că dl Brătianu mai poate fi om de guvern, d-le prim-ministru?

Dl prim-ministru Marghiloman: Și din acest punct de vedere, prin mine direct s'a făcut chemarea celor doi foști preșidenți de consiliu: d-nii Brătianu și general Averescu.

Nu vreau să mă amestec într-o chestiune pe care o va rezolvi altă instanță, dacă este sau nu pentru dl Brătianu o descalificare politică în viitor. Știu că există un partid liberal și vreau ca opinia acestui partid liberal să fie cunoscută. Căci într-o chestiune de felul acesteia, eu nu pot să admit ca în desfășurarea viitorului, când noi nu știm ce se poate zice în taina confătuirilor, să fie o ipostasă a partidului liberal, care a susținut menținerea ca prinț de coroană a Alteței Sale Regale Principele Carol, și altă ipostasă a partidului liberal, care să-și rezerve puțința să zică că a dat un sfat contrar.

Noi, partidul conservator n'am practicat niciodată obiceiul de a ne amesteca în desemnările de șef din partidele adverse. Cum astăzi dl Brătianu, pus sau nu sub judecată, este șeful recunoscut al partidului liberal, am rugat pe Suveran să ia prin șeful lui, avizul partidului liberal asupra acestei grave chestiuni.

Și dacă va urma și o convocare a consiliului de coroană, lucru pe care eu personal îl doresc, se va lua probabil, față cu noi, și așa încât să se știe de toată lumea, care a fost părerea partidului liberal, se va lua și avizul d-lui Brătianu.

Cel puțin, cred eu, că aceasta voiește practica constituțională serioasă și cinstită, dintr-o țară.

Nu pot merge mai departe asupra acestei grave chestiuni. Elementele definitive de apăsare nu sunt încă toate dobândite. Ele se culeg. Înșă puteți fi siguri că în această luptă sfâșietoare, în care atâtea

bune de istorie a literaturii românești. Nu-s cuvântări funebre în înțelesul strâns al vorbei, pot sluji însă de bună călăuză la caz, că ne moare un bărbat mai însemnat. Cine vrea să cunoască pe *Bogdan Petriceicu Hașdeu* ca istoric, filolog și filozof; cine simte îndemnul să se încălzească la cuptorul cinstei, al dorului de muncă românească și al simțului de jertfă a lui *Dr. Danil P. Barcianu*; cine vrea să vadă un bărbat cu adevărat devotat științei sale, cum a fost *profesorul N. Dobrescu*; cine vrea să se însuflească de puterea științei și de înțelegerea chemării lui *Dr. Alexandru Bogdan*; cine vrea să știe, cum a înțeles *Ioan cav. de Pușcariu* să-și facă datoria de român și în fine cine are voia, să se adâncească cu *Dr. Atanasie M. Marienescu* în comorile sufletului poporului român, să nu pregete a ceti și acest prețios «Adaos» al cărții.

Despre *limpezimea și puterea stilului* și despre *limba neaoșă românească* a neobositului literat dela Săliște e de prisos, cred, să mai scriu. Servească, ca dovadă, cele câteva citate scoase din cartea dânsului și așezate în această modestă apăsare critică.

Brad, Septemvrie 1918.

interese și atâtea sentimente sânt aduse într-o ciocnire violentă, partidul conservator, prin guvernul care-l reprezintă astăzi, nu va avea decât o singură cale, aceea, pe care o recomandă demnitatea țării și discernământul rece al intereselor permanente ale Dinastiei. (Aplauze).

Fericirea casnică

— după A. Zimmermann —
de preotul G. Fl. Preșmereanu.

VI

Femei comode. Muncă multă așteaptă pe soție în viața casnică. Ea trebuie să știe, și să poată multe, dacă e să-și împlinească chemarea.

E de prisos să mai dovedim că o femeie trebuie să fie silitoare. O femeie comodă nu e capabilă să deslege problemele, ce o așteaptă în viață. Ea trebuie să neglijeze mari terene de muncă.

În măsura în care își face intrarea neglijențe, dispare fericirea. Bărbatul va deveni nemulțămît. Nemulțămirea la rândul ei îl face indispus, iar indispoziția posomorât și nedrept. Uneori apoi soții trăiesc lângă o altă, fără a-și bate capul unul cu altul.

Pot să vină furtuni, dar în general barometrul vicii conjugale stă tot la «schimbăcios». Despre fericire în așa căsnicie, natural, nu poate fi vorba.

Femea cu prea multă râvnă. Mulțămită Domnului, avem și multe femei de casă foarte strădălnice.

Dar avem și femei care fac exces de muncă. Astfel de ființe, oricât ar fi de vrednice de stimă, nu au totuș pricepere destulă.

Femea ca tovarășă a bărbatului. Soția nu are să fie numai gospodină, în înțeles mai strâns, ea trebuie să fie tovarășă bărbatului.

Ea are să alcătuească împreună cu el — în anumită măsură, — un organism nou, care să fie mai pe sus de femeie și bărbat și în privința spirituală. De aceea trebuie să aibă pricepere femeia pentru soțul, pentru lucrurile lui, și să poată urmări mersul gândurilor lui.

Fiecare bărbat ar dori să aibă pe cineva, o ființă inteligentă căreia să-i poată spune păsurile sale, și pe a cărei judecată să poată pune preț. Aceasta ființă ar fi să fie soția. Dacă femeia nu poate să țină pas cu bărbatul, nu rămâne decât a suplini lipsa cunoștințelor sale printr-o bunătate a inimii.

Femea e accesibilă culturii. Diferența de cultură dintre soți nu formează pedecă fericirii în căsătorie. Femeia tină e capabilă de cultură. Trebuie să te mîri, cum se desvoaltă unele fete în cei dintâi ani de căsătorie! Voiața serioasă de a fi bărbatului mai pe plac, e în stare să producă rezultate neașteptate.

Firește, soțului nu-i permis să peardă răbdarea, dacă desvoltarea soției sale nu înaintază tocmai cum ar voi dânsul.

Femea ca tovarășă și împreună lucrătoare cu bărbatul. Femeia n'are trebuință să urmărească pe bărbat în toate indeletnicirile lui spirituale. E de dorit totuș să știe și să priceapă năzuințele aceluia. Ea trebuie să știe vorbi cu el despre planurile și ideile lui.

Bărbatul ar trebui să-și consulte soția între orice împrejurări în lucrurile lui.

Femea să-i fie publicul și critica. Poate că ea judecă uneori prea favorabil; dar totuși va căuta să judece cu pricepere.

O femeie credincioasă are să fie sprijinul bărbatului în vremuri de grele încercări și lipsuri. Ea n'are să refuze ajutorul și mângăierea nici când norocul și-ar întoarce spetele, și necazurile de tot felul și-ar face intrarea în casa lor.

Starea săteanului

Ce zicea Gh. Asachi acum 70 de ani

Sătean se numește tot omul, care locuiește la țară și prin ostenele sale scoate din pământ îndestularea neapărată pentru traiul său și al familiei sale.

Din vechime însă se aude tânguire, că puținii oameni sânt mulțămîți cu starea în care i-a rănduit Pronia dumnezeiască. Mulți doresc altceva, crezând că altceva ar fi mai bun decât acel care îl au.

Ostașul, în ostenele și în primejdiiile chemării sale, zavistuieste pe neguțătorul ce în pace împlinește a sa indeletnicire.

Neguțătorul și meseriașul laudă soarta boerilor, cari, fără a se îngriji de lipsa hranei, fără a se teme de daunele sau de înșelăciunea negoțului, se pare că trăiesc numai spre a putea petrece viața în belșug și în îndestulare, a porunci altora și a cuprinde posturi.

Boierii, dregătorii înalți și domnitorii și chiar împărații suspină sub povara legăturii lor, nici pot scăpa vre-odinioară de tot din neîndemânarea în care încap când din dușmănie, când din necredința celor ce-i încunjoară, când din alte încunjurări necunoscute celorlalte trepte mai de jos.

Cel ce nu este mulțămît cu treapta, în care Dumnezeu l-a așezat, acela ar fi nenorocit și în fiecare altă treaptă. Căci nu firea indeletnicirilor noastre, nu averea mare sau mică, nu curtea sau bordeiul țărănesc în care locuim, nu boeria cu care ne mândrim înaintea oamenilor, sânt izvorul fericirii noastre, ci numai singură *inimă*, care o purtăm în miezul averii în palat și în bordei.

Mai des se laudă treapta săteanului, pentru că mulți din acei ce locuiesc prin palate nu cunosc ostenele sale, decât din plimbările dela țară. A lucra pământul, îi se pare deși greu, totuși o plăcere.

Cine din cece au vro grădiniță, nu sapă cu bucurie, nu seamănă, sau nu scot buruiana?

Nici o indeletnicire nu e mai potrivită cu ființa omenească ca aceasta, — când, de pe altă parte, trebile cărturarilor, ale neguțătorilor ce-i țin ferecați în gânduri zi și noapte la masa scrierii, precum și lucrul neschimbat al meșterilor, aduc vătămare sănătății.

Dar după ce săteanul a încheiat sarcina zilei sale, cu bucurie în repaus așteaptă binecuvântarea ostenelelor sale. Virtutea sa se căește în schimbările timpului, opințiile sale îl întăresc; pânea câștigată în sudoarea frunții sale este mai gustoasă decât celui avut bucatele aduse din țări străine, dar în supărări mâncate.

Legăturile săteanului sânt mai curate, lumea în care el trăiește este mai mică, mai lesne a o vedea.

Deși toate acestea nu se pot tăma- du, totuși traiul dela țară are și îngreunările sale. Un timp priincios zădărnicește uneori ostenele anului întreg; boalele omoară cirezi de turme; câștigul său este puțin, dauna mare: din asta se nasc căsnice griji, precum și cămăta datoriiilor. Cu un cuvânt, săteanul pe cât se pare mai fericit decât cetățeanul, nu este scutit nici el în așa treaptă de supărările ce poartă negustorul, cărturarul, ostașul, dregătorul și domnitorul.

Cu toate acestea, se cuvine a mărturisii, că menirea săteanului este mai aleasă, decât aceea ce lipsește altor trepte numite mai înainte. Întăimea sa stă întru aceasta, că el plinește cea dintâi îndatorire a omului, adică lucrul pământului, că este cel mai folositor și neapărat între treptele omenirii.

Dar și săteanul are nevoe de meșteri, meșterul de negustor, negustorul de cărturar: fiecare nu poate fi fără judecător, fără dascăl, fără dregător și, în timp de război, fără ostași și căpetenii. În traiul oamenilor unul este trebuitor altuia prin darul, ce a căpătat dela Dumnezeu.

Știrile zilei

Știre personală. Excelența Sa I. P. S. Domn arhiepiscop și mitropolit *Vasilie*, a plecat Joi, cu trenul de după amiază, la Budapesta.

Distincție. S'a dat crucea de cavaler al ordinului Leopold cu decorație de război și sabii subcolonelului *Titu Cernăușan* dela regimentul de infanterie Nr. 31.

Omoruri în masă. În Viena se susține știrea că trupele ceho-slovace ar fi omorât în Siberia 15 medici, austrieci și la 500 de ofițeri germani aflători în taberile de prizonieri.

Protopop în Beluș. Consistorul ort. rom. din Oradea mare a numit protopop în Beluș pe părintele *Petru E. Papp*, care la alegere intrunise majoritatea voturilor.

Moartea unui episcop. Marți a răposat la Miskolcz episcopul reformat Dr. Ștefan Tüdös.

† *Nicolae Fabian.* Primum următorul anunț funebrel: Corpul profesoral dela gimnaziul sup. gr. cat. din Belényes—Beluș cu adăncă durere anunță adormirea în Domnul a neuitatului coleg *Nicolae Fabian* preot gr. cat. și profesor gimnazial, întămplat în 30 Septemvrie n. 1918 seara la orele 9, după un morb greu și îndelungat, provăzută cu Sf. Taine ale muribunzilor. Adormitul în Domnul născut în 24 Octomvrie 1870 în cmuna Bărcăna (Bărsana), com. Maramurăș, hirotonit de preot în 1904, a funcționat ca profesor la gimnaziul nostru din anul 1893, împlinind greaua datorie de crescător și luminător al tinerimii

timp de 25 de ani, și desvoltând pe lângă aceasta o muncă neobosită întru administrarea și augmentarea fondului nostru profesoral de pensii. Rămășițele pământești ale defunctului se vor transporta în 2 Octomvrie 1918 la 8 ore a. m. în biserica parohială gr. cat., de unde după săvârșirea Sf. Liturgii și a prohodului se vor așeza spre veșnică odihnă în cimitirul gr. cat. din loc. Belényes—Beluș, în 30 Septemvrie 1918. În veci pomenirea lui!

Prețuri nouă pentru zahăr. Primăria orașului Sibiu a satorit următoarele prețuri pentru zahăr: în formă de cub și pisat 3-70 cor. de kg., cristal 3-54 cor., zahăr crud 3-50 cor. de kg.

Vagoanele nu se încălzesc! Direcția căilor ferate ungare înștiințează publicul, că în lipsa materialului de făcut foc, încălzirea vagoanelor în sezonul de eamnă se va reduce în mare măsură. Este în interesul călătorilor să se îngrijească de haine călduroase.

Mulțămită. În loc de cunună peritoare pe sicriul răposatei preotese *Eugenia Alexandru* din Ilimbav, la apelul doamnei protopopese Maria Muntean, au dăruit, în amintirea aceleia, la sporirea fondului comun de ajutorare al însoțirii noastre de înmormântare din tractul Agnita următoarele doamne:

1. Maria Muntean, prot., Agnita . . . K 15
2. Ana Savu, preoteasă, Coveș . . . „ 5
3. Eugenia Tecrahilă, preot. Băzghiș „ 5
4. Ana Constantinescu, preoteasă, Ighidșor. „ 5
5. Virginia Floca, preot. Zlagna . . . „ 5
6. Ana Trif, preot. Vecerd . . . „ 5
7. Veronica Pandrea, preoteasă, Ghijasa-inferioară. „ 16
8. Ana Petrișor, preot., Alțina . . . „ 5
9. Ana Braniște preot., Toarcia . . . „ 15
10. Ludovica Bergha, preot., Brui. „ 5
11. Elisaveta Cocos, preot., Șomartin „ 5
12. Maria Holerga preot. Chirpăr. „ 10
13. Maria Bologa, Marpod . . . „ 5
14. Maria Vasu, Hosman . . . „ 5
15. Paraschiva Gavrea, Bendorf . . . „ 15
16. Cornelia Popa, Vărd . . . „ 10
17. Sofia Pulca, Proștea . . . „ 4
18. Eugenia Cosma, Iacobeni . . . „ 6
19. Otilia Grecu, Hundrubech . . . „ 6
20. Elisaveta Brăduț, Selițat . . . „ 4
21. Elena Turcu, Soarș . . . „ 6
22. Emilia Conta, Cincul mare . . . „ 6
23. Floarea Filipescu, Merghindeal „ 4
24. Maria Păcală, Șulumberg . . . „ 8
25. Dna Bucura, sora parohului Aron Meșianu din Nocrich . . . „ 5

Total Cor. 180

În numele «Insoțirii de înmormântare» exprim stimatelor donatoare caldă mulțămită pentru sprijinirea acestei instituțiuni umanitare.

Agnita, 21 Septemvrie 1918. I. Muntean, protopop, președintele «Insoțirii»

Satul și legatul. Domnul *Emil Pop*, proprietar în Bobohalma, cu scop de a eterniza memoria binecuvântată a tatălui său *Nicolae Pop*, fost proprietar, decedat la 22 Mai 1891 în Bobohalma, a binevoit a pune temeiul cu 100 cor. la «*Legatul Nicolae Pop pentru ajutorarea copiilor săraci din Bobohalma aplicați la meserii*» ce s'a atasat la «*Fondul Episcopul Nicolae Popea pentru masa învățăcelilor meseriași români*». Pentru acest dar generos, cu care s'a mai adăus o zală la lanțul, care se împletește în cauza înmulțirii clasei noastre de mijloc, exprim legatarului sincere mulțumite: *Vic. Tordășianu*, președintele Reuniunii meseriașilor sibieni.

I-au dăruit o casă. Mai multe corporațiuni din orașul *Hanovera* au dăruit generalului feldmarșal *Hindenburg* o casă.

Constantinescu fostul ministru de agricultură din România, a fost deținut zilele acestea în Iași. Deținerea și întemnițarea lui s'a făcut la porunca guvernului Marghiloman.

Fondurile secrete ale ex-țarului Nicolae. «*Jurnal*» aduce știrea că s'au aflat hărțile și însemnările ministerului rusesc de pe vremuri. Cheltuielile sunt contate simplu, «pentru scopurile cunoscute ale țarului.» Documentele scot la iveală o sumedenie de nume: conți, confese, miniștri și autorități înalte, cari toate au primit subvenții mai mari fără să indice scopul. La numele lui *Stürmer* care a ridicat odată 15,000 ruble, e notat «pentru aranjamentul» locuinței, un alt ministru a primit 20,000 cor. pentru acoperirea cheltuielilor împreună cu o excursiune în străinătate. Sfinicii *Ceglovitov* a primit o cinste de 25,000 ruble, *Ruchlov* 100,000, iar *Goremkina* 40,000. Pentru coruperea presei s'au întrebunțat 1 milion și 18 mii ruble etc.

Nr. 8487 Plen. 1918.

(254) 3—3

Concurs

Pe baza statutului organic § 63 combinat cu § 23 pct. 5 a regulamentului congresual Nr. 136/1888 referitor la alegerea de protopresbiteri, prin aceasta pentru îndeplinirea postului de protopresbiter în tractul Cohalmului se publică concurs.

Viitorul protopresbiter va fi totodată și paroh în locul central al tractului, anume în parohia Cohalm.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

a) Salarul protopresbiterial statorit prin §-ul 19 din pragmatica de serviciu și alte venituri și taxe după funcțiuni protopresbiterale, conform normativelor în vigoare.

b) Venitele parohiei centrale Cohalm, fasonate în coala B cu ocaziunea întregirii dela stat a venitelor preoțești.

Concurenții au să documenteze evaluarea preșcrisă prin concluzul congresual Nrii 111 din 1888.

Concursurile instruite cu toate documentele în original sunt a se înainta la adresa veneratului Consistor Arhiepiscopale în termen de 30 zile dela prima zi ce urmează după publicarea acestui concurs în ziarul «Telegraful Român».

La petiția de concurs să se alăture și o tabelă de evaluare cu rubricile reclamate de §-ul 12 al regulamentului congresual Nr. 136/1888.

Concursurile intrate după expirarea termenului fixat, nu se vor lua în considerare.

Cohalm, din ședința extraordinară a comitetului protopresbiterial, ținută la 3/16 August 1918.

Ieronim Buzea m. p., Aurel Stefan m. p.
președinte. not. comit.

«Aprobat»

Sibiu, din ședința plenară a Consistorului arhiepiscopale, ținută în 3 Septembrie 1918.

Vasilie Mangra m. p.,
arhiepiscop și mitropolit.

Dr. Octavian Costea m. p.,
secretar.

Nr. 609/1918.

(259) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III. Petrângeni, în protopresbiteratul Abrudului, cu provocare la ordinul Ven. Consistor din 5 Septembrie a. c. Nr. 9271 Bis. se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunei dela stat.

Concurenții își vor înainta petițiile subsemnatului oficiu în termenul arătat și pe lângă observarea dispozițiilor regulamentare se vor prezenta înainte de alegere în vreo Duminecă sau sâmbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta, eventual a celebra sf. liturghie și a face cunoștință cu poporul.

Abrud, 20 Septembrie 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al Abrudului în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popoviciu,
protopop

Se caută un morar!

La văduva Ana Silea, proprietară de moară în Vestem Nr. 38 (Vestény), comitatul Sibiuului, se caută un morar fără familie, care să știe rândueala la moară de foc (cu motor). — Doritorii să se adreseze la

văd. ANA SILEA, Nr. 38 în Vestény.

Cancelaria avocatului

Dr. Halmos Béla

s'a deschis de nou în

Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 16.

Telefon Nr. 185.

Med. Dr. Ilie Jancu

ordonează zilnic dela orele 2—3 d. a.

Sibiu, Strada Seiler Nr. 3.

D-TA

ESTI

ULTIMUL

OM!

care nu știe, că pudra-Diana și crema-Diana sânt cele mai bune mijloace pentru îngrijirea pielii și a frumuseții.

Doză de probă 3—K

Doză mare . . 6—K

De vânzare pretutindeni!

La «Librăria Arhiepiscopale» în Sibiu,
: Nagyszeben, se află de vânzare :

Dr. Petru Șpan

conferență cetită la congresul învățătorilor gr.-or. români din Biharia :

de

Nicolae Regman.

Prețul: 30 fil. plus porto postal 6 fil.

A apărut și se află de vânzare la Librăria
: Arhiepiscopale din Nagyszeben—Sibiu :

Tipicul bisericii ortodoxe

intocmit pentru trebuințele preoților români și ale elevilor seminariilor de

Aurel Popoviciu,

duhovnic-econom seminarial, instructor de cântări bisericești și de tipic.

Aprobat de Preaven. Consistor arhiepiscopale prin decizia din 21/VI 1916. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu 5 Cor.
plus 50 fil. porto, recomandat.

In editura Comisiunii administrative a tipografiei arhiepiscopale a apărut :

Manual de cântări bisericești

sau

Octoiul mic

care cuprinde: Rânduiala Vecerniei, Utrăniei și a Liturghiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Poliele, Pripelele, Catavasiile, Irmoasele, Svetilnele ș. a.

Se află în depozit spre vânzare la
«Librăria Arhiepiscopale».

Prețul unui exemplar:

Legătură simplă Cor. 5-50, plus porto postal recomandat 70 fileri. — Legătură imitație de piele Cor. 7-50, plus porto postal recomandat 70 fileri.

Revânzătorilor li se dă 10% rabat.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhiepiscopale:

Conlucrarea omului cu Dumnezeu.

Predici

de

Mihai Păcășan,

protopresbiter

și alți preoți din protopresbiteratul B.-Comloșului
Prețul 3 cor., plus 12 fil. porto.

In editura Comisiunii administrative a tipografiei arhiepiscopale a apărut :

Acaftistul

Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și alte rugăciuni

cu binecuvântarea înalt Preasfințitului Domn Vasilie, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și mitropolit al Românilor de religie gr.-or. din Ungaria și Transilvania, consilier intim de stat al Maiestății Sale ces. și reg.

În această ediție augmentată, (469 pagini) se cuprind: Rugăciunile dimineții, de seară și pentru fiecare zi din săptămână. Canonul de rugăciune de toate zilele. Rugăciunile dumnezeiești liturgice. Canon de pocăință către Domnul nostru Isus Cristos. Rugăciune înainte de ispovedanie și învățătură pentru ispovedanie. Rugăciunile sfintei cuminicății. Canonul sfintei cuminicății. Rugăciunile după sfânta cuminicătură. Rugăciunile către Dumnezeu Savaot. Rugăciunile către Domnul nostru Isus Cristos. Rugăciune de toate zilele către Născătoare de Dumnezeu. Rugăciune către Născătoare de Dumnezeu. Acaftistul Domnului nostru Isus Cristos. Canon de umilință către Domnul nostru Isus Cristos. Acaftistul preasfintei de Dumnezeu Născătoare. Canon de mulțumită către preasfânta Născătoare de Dumnezeu. Rugăciunile către preasfânta Născătoare de Dumnezeu. Canonul sf. Nicolae. Rânduiala Paracletului preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Cinstitul paraclet al preasfintei Născătoare de D-zeu. Canon de rugăciune către Îngerul păzitor al vieții omului. Canon de rugăciune, ce se cântă către toate puterile cerești și către toți sfinții. Rugăciunile mesei. Rugăciunea școlarului. Rugăciunea unui fiu sau a unei fice pentru tatăl sau mama sa. Rugăciunea pentru protector sau binefăcător. Rugăciunea unui soț pentru soție și a unei soții pentru soțul său. Rugăciunea tatălui și a mamei pentru pruncii lor. Rugăciune la ziua aniversării numelui sau nașterii. Rugăciunea când cineva se află în nenorociri și suferință. Rugăciune pentru vrăjmași. Rugăciune în timp de trăsnete, de fulgere și de cutremure. Rugăciunea stăpânului de casă. Rugăciune pentru tot ce privește mântuirea. Rugăciune către Domnul nostru Isus Cristos. Rugăciune la sâmbătoarea Bunei-vestiri. Rugăciune la sâmbătoarea Adormirii Maicii Domnului. Rugăciuni către: Ioan Prorocul, Sf. Nicolae, Sf. George, Sf. Dimitrie, Mucenița Ecaterina, Maica Paraschiva, Sf. Ana (maica Născătoarei de Dumnezeu), Sf. Mironosiță și Maria Magdalena. Rugăciune pentru cei răposați. Rugăciune la ziua Împăratului. Rugăciune la Nașterea Domnului. Rugăciune în fiecare post. Rugăciune la Învierea Domnului. Rugăciune la Rusali. Rugăciune la orice neputință. Rugăciune la vreme de foamete. Rugăciunea negustorului. Rugăciunea plugarului la sămănat. Rugăciunea lucrătorului de vii. Rugăciunea lucrătorilor la ocne și băi de aur. Rugăciunea oierului. Rugăciunea călătorului. Sinaxar peste tot anul. Păscălia.

Se află în depozit spre vânzare la «Librăria Arhiepiscopale».

Prețul unui exemplar:

Legătură simplă 5 Coroane, plus porto postal recomandat 60 fileri. — Legătură imitație de piele 7 Coroane, plus porto postal recomandat 60 fileri.

Revânzătorilor li se dă 10% rabat.

La «Librăria Arhiepiscopale» în Sibiu Nagyszeben se află de vânzare:

Semințe din agrul lui Cristos

cuvântări bisericești pe toate Duminecile și sâmbătoarele de peste an, precum și la casuale bisericești, publice și private

de

Zacharia Boiu, fost asesor consist., etc.

Tomul I: Cuvântări la Duminecile de peste an.

Tomul II: Cuvântări la praznicele și sâmbătoarele de peste an, precum și la casuale bisericești.

Tomul III: Cuvântări bisericești la înmormântări, parastase și alte festivități funebreale. Aduș de texturi biblice pentru cuvântări funebreale.

Cuvântări funebreale și memoriale.

Prețul: de fiecare tom 3 Coroane plus porto postal 3 Coroane.

La Librăria arhiepiscopale din Sibiu—Nagyszeben se află de vânzare următorii numeri din

Biblioteca școlară

îngrijită de V. Stan, profesor.

- Nr. 1. Legende, de S. Fl. Marian.
2. Epușat.
3. Balade populare, de V. Alecsandri.
4. Din lumea păsărilor, legende după S. Fl. Marian.
5. Sentinela română, de V. Alecsandri.
6. Prihorul.
7. Împăratul Răgojină.
8. În noaptea sfântă.
9. Târă pomilor.
10. Luptele lui Traian cu Dacia, după A. Vlașcu.
11. În Nazaret.
12. De Crăciun.

Prețul: de fiecare număr 10 fil. plus porto postal recomandat 40 fil.

In editura «Librăriei arhiepiscopale» din Sibiu—Nagyszeben a apărut și se află de vânzare

Apostolul

care cuprinde

Faptele și epistolele Sfinților Apostoli.

Tipărit în zilele Preainălțatului Împărat și Rege Carol al IV-lea, cu binecuvântarea înalt Preasfințitului Domn Vasilie, Arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Mitropolit al Românilor de religie greco-orientală din Ungaria și Transilvania, consilier intim de stat al Maiestății Sale ces. și reg.

Prețul unui exemplar:

Legătură simplă K 15—, plus porto postal K 3—
Legătură imitație de piele K 20—, plus porto postal K 3—.

Revânzătorilor li se dă 10% rabat.

La «Librăria Arhiepiscopale» în Sibiu—Nagyszeben, se află de vânzare :

Biserica catedrală

dela

Mitropolia ortodoxă română în Sibiu.

Istoricul zidirii (1857—1906)

de

Dr. Ilarion Pușcariu,

Dr. E. Miron Cristea și Mateiu Voileanu.

Cu 24 ilustrațiuni și 3 faesimile.

Prețul 4 cor., plus 60 fil. porto recomandat.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhiepiscopale:

Despre caritatea creștinească.

Trei predici

de

Abatele Metodi Zavoral.

Prețul: 30 fileri plus 10 fileri porto.

Se vinde pentru scopuri culturale-filantropice.

Încercați

În ziarul **Telegraful Român**, care apare de 3 ori pe săptămână, se publică cele mai ieftine

inserate și reclame

cu deplin succes. — Adresa: Administrația **Telegraful Român**, : : : Sibiu (Nagyszeben), Strada Măcelarilor 45. : : :

Cei ce fac comande pe temeiul acestor reclame și inserate, să amintească totodată și numele foii noastre.